

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΟΤΑΝ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΙΣΟΥΝΤΑΙ

Η αντίηλια δυό διασημών καλλιτεχνίδων. Η Μαρία Μαρίνι και η Γιορντάν. Η πρώτη έχθροπραξίες. Η Γιορντάν... σκεπάζει την Μαρίνι! Το τυχερό χρυσό κομπωτήρι. Η εκδίλησις. Της έπατσε τον κολλοί... Το έλεθριο λερόνι... Η Μαρίνι πνιγεται από τα σάλια!... Το τηλεσίγραφο. Η σατανικός έπιστολής. Η Μαρίνι ήττάται. Μακρνή της σκηνής. Η Γιορντάν μετανοεί. Άγκαλιές, φιλιά, δάκρυα. Η συμπιλιώσις κ.τ.λ. κ.τ.λ.

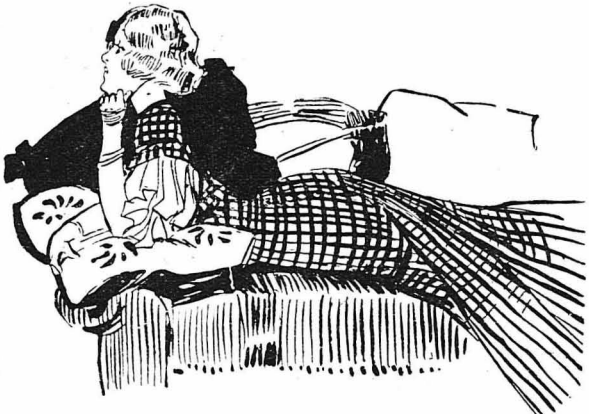

ΠΕΙΡΕΣ περιπτώσεις αντίηλιας και μίσου μεταξú διαφόρων καλλιτεχνίδων έχει να μας παρουσιάσει η ιστορία του Θεατρου. Μια καμιά άπ' αυτές ίσως δέν μπορεί να παρταχθή με την παρομοίωδη αντίηλια και το θανάσιμο μίσου που χόρτζε κάποτε δυό διάσημες ήθοισσες της Όπερας της Φλωρεντίας, την Μαρία Μαρίνι και την Άλτιστινα Γιορντάν. Θα διηγηθώμε εδώ σήμερα τα νόστιμα έπεισόδια που συνδέονται με την ιστορία της αντίηλιας αυτής.

Δέν είνε άκριτως γνωστό ποιú στήθηκε η άφορη για να χερηγλή ó τρομερός πόλεμος ανάμεσα στις δυό αυτές καλλιτεχνίδες, ένας πόλεμος που προσέβλεψε εξαιρετικά τό ένδιαφέρον των μουσουργών Φλωρεντιών. Είνε όμως βέβαιου ότι η αντίηλιά τους δέν μπορούσε να έχη λόγους έρωτικούς. Η Μαρία Μαρίνι ήταν μια ώμορμη και χαριτωμένη γυνακοίλα, που έμεινε περιφημη για τó αισθηματικά ονόματά της. Είχε ένα παιδαίωτο έντελώς προσωπικό και μαζρά μαλιά, που την έκαναν να μοιάζει με τις Μαντόνες των ζωγράφων της Αναγεννήσεως. Όμως όλούω αντίθετη ήταν η Άλτιστινα Γιορντάν. Η Γιορντάν ήταν μια δυνατή γυνακάρα, που έλαίξε όχι λιγότερο από διακόσια κλά, άσχημη και με μια στοματάρα που ένεπνε τον τρόπο. Αυτό όμως δέν την έμπόδιζε να έχη παθητικωτάτη φωνή, γεμάτη άρμονία, μια φωνή πουζε μαγίνει κυριολεκτικώς επί χρόνια όλόκληρη τη Φλωρεντία. Έπειτα, η Γιορντάν ήτανε και παντρεμένη και στην ιδιωτική της ζωή δέν ήταν τίποτε άλλο από μια φιλόσοφην μητέρα, που άγατούσε με λατρεία τα έξη παιδιά της.

Έπειτά χρόνια η δυό αυτές καλλιτέχνιδες συνεργάσθηκαν άδελφικά στην Όπερα της Φλωρεντίας. Ποτέ δέν ελιαν ταξωθή, ποτέ ή μια τους δέν είχε πικράνει την άλλη. Μά μια μέρα, από μια άγνωστη άφορη, ή δυό φίλες έγιναν άπονοδες έχθρες. Έτσι άρχισε πειú ó τρομερός πόλεμος μεταξú τους, που έμεινε ιστορικός.

Ένα βράδυ, κατά την ώρα της παραστάσεως, ή Γιορντάν πήγε και στήθηκε μ' όλο τον όγκο του σωματός της μπροστά στη Μαρίνι, σε τρόπο που την έκοψε όλοτέλα από τα μάτια του κοινού. Όλα τα νεύματα που της έκανε ή Μαρίνι ήταν χαμένα. Η Γιορντάν εξεκολούθησε να μένη καρομένη στη θέση της, ώσπου έπεσε ή αυλάια.

Αυτό όμως ήταν κάτι που ή Μαρίνι δέν μπορούσε να τό άφηση χωρίς άνταπόδο. Και, για να εκδινηθή τη Γιορντάν, έλεγχε ένα βράδυ από τό καμαρίνι της το χρυσό κομπωτήρι των παπουτσιών της. Πρόβει να πούμε εδώ ότι το χρυσό αυτό κομπωτήρι ήταν τό φυλαχτό της Γιορντάν. Ποτέ δέν τό άποχωρίζονταν, ποτέ δέν έδωγανε στη σκηνή χωρίς αυτό. Ήταν ή ιδιορπία της. Είχελα καταλαβαίνετε λοιπόν τη φροκα της καλλιτέχνης, δεδομένου μάλιστα πως είχε καταλάβει ότι ή Μαρίνι της είχε πάρει τό φυλαχτό της.

Με τον καθήρσο όμως που ελιαν πάρει τα πράγματα, φυσικά δέν μπορούσαν να σταματήσουν ός εδώ. Η Γιορντάν άπεράσισε να εκδίληθη. Και μόλις της παρουσιόστηκε ή πρώτη ευκαιρία, πάτησε ένα βράδυ «τυχαίως» δήθεν, με όλο τό βάρος των διακοσίον κλών της, τη Μαρίνι στο πόδι, σε τρόπο που έκεινη κούταμε επί μια όλόκληρη βδομάδα!

Ό αήκοητος πόλεμος είχε άρξισει πειú. Μά ή εξέλιξις του έμειλε να είνε πολύ τραγικότερη από τις πρώτες έχθροπραξίες. Ένα βράδυ ή Όπερα έδινε την «Άιντα». Η δυό αντίηλικές ελιαν φυσικά μέρος στην παράσταση, ή όποια προχούσε στην άρχή θαυμάσια. Το κοινό ένδυν σιο ύ σε. Στην τρίτη πράξι, ή Μαρίνι άρχισε να τρα-

γουδά ή μεγάλη άρια του μελοδράματος. Η λαίκτη φωνή της άνεβοκατάβανε άρμονικώτατα, ή καλλιτέχνισ φανότανε συνεταρμένη σε άλλους, αίθεριους κόσμους, όταν...

...Όταν έξαφνα τό βλέμμα της έπεσε κατάπληκτο ανάμεσα στα παρασημια. Και τί είδε τότε εκεί; Είδη τη Γιορντάν να στέτη, γρατώντας ένα μεγάλο λερόνι, του οποίου δάγκωμα και ρομφόδες, ένú την κάτσε επίμονα, τό χυμό του, με μορφασιούς και γεμάτους!...

Αυτό όπηξε ή καταστροφή της Μαρίνι! Η άριά της δέν είχε φτάσει ούτε στα μιά άόμα. Μά ένú εξεκολούθησε να τραγουδά, δέν μπορούσε ν' άποσπάσει τό βλέμμα της από την αντίηλιό της, ή όποια ρομφόδες επίμονα και προκλητικά το χυμό του λεμονίου έχει δά, μπροστά της. Και τότε ή Μαρίνι αισθάνθηκε με φροχή πως τό στόμιο της είχε άρξισει να γεμίζει, να πλημμυρίζει από σάλια!

Φαντάζεσθε τώρα τό μαρτύριο και την άγονία της άμοιρης καλλιτέχνης. Τα σάλια πλημμύριζαν τό στόμα της, χολούσαν, έπινγαν, παράλλιαζαν τη φωνή της. Το κοινό άρχισε ν' άνοιχνη, να ταράσσειται. Και όταν ή αυλάια έπεσε, έπεσε και ή Μαρίνι κάτω λιπόθυμη!

Η παράσταση διεκόπη αόγως εξαιρετικής άδιαθεσίας της πρωταγωνιστριόσ. Την επομένη, καταδικωμένη ή Μαρίνι έστειλε ένα τηλεσίγραφο στο διεκνητή του θεάτρο: «Έλαρτε, τυύγραφε ν' άπαυρωεθή στη Γιορντάν να τρώη λεμόνια στα παρασημια!...

— Και τί την ένδιαφέρει αυτήν τό τί τρώγει έγώ; άπάντησε με άγανάκτηση ή Γιορντάν. Και τί της φτάσω έγώ, άν αυτή δέν μπορεί να μάξη τη σάλια της;

Όστόσο ó διεκνητής έδωσε λόγο στη Μαρίνι και ή Γιορντάν άναγκάστηκε να ύποχωρηή πως δέν θα ξανάτρωγε λεμόνια στα παρασημια. Έτσι ή Μαρίνι βγήκε νικήτρια, μά όχι για πολύν καιρό δυτηγώς. Στην επομένη παράσταση της «Άιντα», ποσού σκροδή ή αυλάια, ή καλλιτέχνισ πήρε ένα άνοημο γράμμα. Άνοημια γράμματα είνε τό κοινότερο πράγμα στους καλλιτεχνικούς κύκλους, και όμως αυτό είχε κάτι τό εξαιρετικό. Να τί έγραφε:

«Κυρία,

»Γνωρίζετε την ιστορία του αλχημιστού με τό ρινόκερω; Μια φορά ειλαν σ' έναν αλχημιστή ότι, άν ήθελε ν' άποχρήση χρυσάφι άφθονο, δέν έπρεπε ποτέ του να σκεπθή τη λέξη ρινόκερω. Ό αλχημιστής, ó οποίος ήταν ένας φοβερά φιλοχημικός κύπος, θεώρησε τό πράγμα εύκολο. Μά τό αποτέλεσμα ήταν να πεθάνη της πεινας, γιατί ή λέξις ρινόκερωσ τριγυρίξε από τότε επίμονα στο μυαλό του, μέρα και νύχτα. Καταλαβαίνετε γιατί σ'ας διηγήθηκα την ιστορία αυτή; Γιατί ούτε και υεις δέν θα μπορούσε πειú, από δυό και πέρα, να ξεχάσετε τό λερόνι μόλις βγάτε άπάνω στη σκηνή!»...

Αυτό έγραψε ή σατανική έπιστολή. Και όταν ή άμοιρη Μαρίνι βγήκε και πάλι στη σκηνή για να τραγουδήσει τη μεγάλη άρια της «Άιντα», μόλο που δέν έβλεπε πειú μπροστά της ούτε τη Γιορντάν, ούτε τό λερόνι της, έν τούτοις άρχισε και πάλι να αισθάνεται πως τό στόμα της γεμίζει σάλια!

Τό αποτέλεσμα ήταν πολύ τραγικότερο άπ' ότι φαντάζεται κανείς. Η Μαρίνι δέν μπορούσε πειú να τραγουδήσει. Γιατί, μόλις άνοιγε τό στόμα της, δοξίμαζε τις όλεθριες συνέσεις που της έφεραν τό άκαίοσ εκείνο λερόνι, που τό έβλεπε διαρκώς μπροστά της, μαζú με τούς μορφασιούς και τις γεμάτους της αντίηλιό της! Το κοινό είχε πεισθή πειú ότι ή μαγευτική φωνή της Μαρίνι είχε γαλιόσει. Και στο τέλος, με συντριμμένη καρδιά, με άπελπισια και με άπόγνωση, ή άτυχη καλλιτέχνισ άναγκάστηκε ν' άφήση τό θέατρο μέσα στην άμηχτή του θριόμβου της!...

***

Όστόσο, δέν πέρασε πολús καιρός και τό έκτο παιδί της Γιορντάν έπεσε άρρωστο από δστρακιά. Η κατάσταση του χειρότερου μέρου με την ήμερα. Στο τέλος οι γιατροί άπελπισήσαν. Τότε όμως, μια σκέψη πέρασε έξω νι á μέσ' από τό μυαλό της καλλιτέχνης, που ήταν τόσο προληπτική και θρησκα, όσο και φιλόσοφην μπερσά :

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΙΜΑ

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

"Ένας από τους αγίους που τον δοξάζουν περισσότερο ή γυναίκες στην Ελλάδα είναι ο άγιος Συμεών. Κατά την ημέρα της εορτής του, ή γυναίκες που είναι σ' ενδιαφέροντα κατόστατα προσέχουν να μην κάνουν καμιά δουλειά, γι' να μην υποπέσουν στη δοκιμασία του αγίου και γίνι το παιδί τους «σημαδιακό», «σημειωμένο».

Στη Λέσβο μάλιστα φροντίζουν αυτή την ημέρα να μην πιάσουν άκαθαστο άγγελο, αν δει τυχόν λημονήσιους και το κάνουν, αποφεύγουν να γέρουν το χέρι τους στο πρόσωπο, γιατί τότε το παιδί τους θα βγάλει από πρόσωπο έληξες.

Στη Χίο, σ' ανάλογη περίπτωση, ή γυναίκες, πριν πέσουν να κοιμηθούν, βάζουν αλάτι μέσα σ' ένα ποτήρι με νερό γι' αφού λουσεί τη μέση, πλένουν κι αυτό το χέρι τους και σ' έπειτα το χύνουν πίσω τους λέγοντας :

"Ότι έπιασα κι' ό,τι έκανα ξοπίσω μου να μείνουν και σάν ε' αλάτι πόλωσα έτσι κι' αυτά να λουσούν."

Κατά την εορτή του αγίου Συμεών, όλες ή έτοιμογέννες στη Χίο τραγουδούν στην εκκλησιά κι' ανάθουν κεριά μπρός στην είσοδο του αγίου. Μετά το τέλος δέ της λειτουργίας δέχονται επισκέψεις στα σπίτια τους ως το μεσημέρι. Και αν δεν ή νοικοκυριά είναι νεογέννη, ή έποικιλται της προσφέρουν φαγητό και διάφορα γλυκίσματα, διαφορετικά τους δίνουν σταφίδες, αμύγδαλα, καρδιά κλπ.

Ανάλογες δοξασίες έπιγραφούν και στη Βιθυνία, όπου πιστεύουν ότι ή έτοιμογέννη δεν πρέπει να εργαστή την ημέρα του αγίου Συμεών, γιατί το παιδί της θα γεννηθή σημαδεμένο.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

Η ΑΘΕΪΑ ΤΟΥ ΒΟΛΝΕΪ

Ό περιφημος φιλόσοφος Βολνέϊ, που είναι γνωστός κυρίως γι' τις αθεϊστικές θεωρίες του, έταξείδευε κάποτε μ' ένα πλοίο, το οποίο στο δρόμο κατέληξε από φοβερή τρικυμία. Τότε ο φιλόσοφος, βλέποντας τόν κίνδυνο που τους απειλούσε, έπεσε κάτω γονατιστός κι' άρχισε να προσεύχεται με κατάνυξι.

Στέφ. Σκουλούδης

"Υστερα από λίγο, όταν καθήσυχασε κάπως ή θαλασσοταραχή, κάποιος επιβάτης τόν έπήρσισε και του έξέφρασε την έκπληξι του γι' αυτό που τόν έβλεπε ιδη να κάνει πρό όλίγου.

— Φίλε μου, τού απάντησε τότε ο φιλόσοφος, όταν κανείς βροίκεται μέσα στο σπουδαστήριό του, μπορεί να είναι άθεος και δ'τι άλλο θέλει. Μόλις όμως αντίκριση τη μανία της θάλασσης, ή άποια άπειλει να τόν καταπιή, αναγκάζεται, θέλοντας και μη, να πιστέρη στο Θεό! . . .

"Ότι ο Θεός τίν τιμοφύσε γι' το κακό που είχε κάνει στη Μαρίνη; Και ό,τι, αν τού επανόρθωνε το κακό αυτό, το παιδί της θα ξαναγεννότανε καλά.

Τότε ή καλλιτέχνισ δέν έχασε καρδιά. "Ετροξε άμέσως στην αντίλημό της, τήν αγάλλισε και τή φίλησε κλάιοντας.

— Συγγυόση με! Συγγυόση με! τής φώναζε. Πές μου ότι συγγυόσης με δ'νοστιχσμένη μητέρα!

Κι' έκλαιγε άπαρηγόρητα.

"Όταν τήν είδε σ' αυτή την κατάσταση, ή Μαρίνη έχασε το κακό που τής είχε κάνει. Τή φίλησε και άρχισε να τήν παρηγορή.

— Ω! Είμαι βεβαία τώρα πός το παιδί μου θα σωθή, φώναζε κλάιοντας άκόμα ή Γιορντάν.Και σι, και σι, αγαπημένη μου, θα γνωρίσης και πάλι τους θριάμβους σου. "Όταν σου έρχεται στο νού το κατηγορούμενο εκείνο λευκόν, να σπένταται μαζί και τή ζάχαρη και τή σόδα. Ζάχαρη, σόδα και λευκόν κάνουν μια ωραία λεμονάδα, που δροσίζει το λάρναγμα και κάνει πιο καθαρή τή φωνή!

Εάννο στην προσάθειά της να διορθώσει το κακό που είχε κάνει, ή Γιορντάν είπε ίσως μια άνοσηία. Μά το βέβαιο είναι ότι αυτή ή άνοσηία στάθηκε σωτηρία. "Όταν, έπειτα από μιά έβδομάδα, ή Μαρίνη ξαναένεθε στη σσηνή, δέν έπαθε πειά τί παλιά της. Τραγούδησε λαμπρά, ύπεροχα, χωρίς τί σόλια της και πύγων τή φωνή της. Αισθανότανε, αντίθετα, δροσερό το στόμα της, κι' αυτό έκανε πολύ πιο καθαρότερη τή γλυκεια φωνή της.

Από τότε οι Φίλοσφεντιό ξαναβρήκαν τήν αγαπημένη τους καλλιτέχνισσα, με τους παλμούς της θριάμβους... Το παιδάκι της Γιορντάν γιαιρέτη ηξε και ή δύο έχθρες έγιναν και πάλι φίλες, πιο αγαπημένες τώρα από άλλότε!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Το πάθημα του Στεφάνου Σκουλούδη. Στο Δρομοκουλαίτε. "Ένας τρελλός... λιγυρός και φρόνιμος! Ο Κουσουλάκος περι τών διηγηρών. Ο βασιλεύς "Όθων στην "Ανδρε. Η φέρσα του Πετράκη. Ο "Όθων καταπλήσεται. Και οι παριστάνονται γελεύν με τήν καρδιά τους.

"Ο μακαρίτης ο Σκουλούδης ανηθίξε, πολλές φορές, να διηγήται το έζηξ κνηγετικό έπεισόδιο:

Κάποτε, έχοντας το κνηγετικό κνηγετικό ντουφέκι του σπόν όμο, τόν σάξω στο πλευρό και άκοινοθήμενος από δύο κνηγετικά σπαλιά, παραπλανήθηκε κνηγιώντας στο Λαγκύ και μπήξε γι' μι' ά στιγμή να ξεκουραστή στο Δρομοκουλαίτε.

Τη στιγμή εκείνη ένας τρελλός, άκοινοθήμενος από έναν έπιστάτη που φρονενοκήνη, είχε βήξ σε περίοια. "Αμα είδε τόν κνηγιό ο τρελλός, τόν έπήρσισε και τού είπε:

— Με τί ήθωδε ως εδώ, κνηγε κνηγιέ;

— Με άμάτι, απάντησε ο Σκουλούδης.

— Και πόσο το πλήρωσατε;

— Έκατό δραχμές γιά όλη τήν ημέρα.

— Και το ντουφέκι σας πόσο σας κόστισε; Ξαναωθήσε ο τρελλός.

— Όχι λιγώτερο από 800 δραχμές, απάντησε ο Σκουλούδης.

Και τ'ά δύο σπαλιά:

— Το καθένα άξίζει τουλάχιστον 150 φράγκα.

— Και χτυπήσατε τίποτα; Έξακουθήσε ο τρελλός.

— Ναι, κάτι χτυπήσα.

— Σάν τί;

— Μιά μεζάισα.

— Και πόσο κοστίζει μι' μεζάισα;

— Μιά και όγδόντα, μωφ φάινεται.

Τότε, φίλε μου, τού είπε ο τρελλός, άνάθε στο άμάτι σου και φράγκα από οδο, όσο που γρήγορα μπορείς, γι'α και διευθίνεις τού καταστήματος αιδού, αν μάθη ότι ένας άνθρωπος λογικός δίνει τόσες μιλάδες φράγκα για ν' ασοτήση μι' μεζάισα, τήν όποια μπορεί ν' αγοράση με μι' κι' όγδόντα στην άγορά, θα διατάξη άμέσως να σε κλείσουν στο φρονενοκήνη... Και, ξέρεις; Έδώ μέσα είναι όλο το λαϊκό! . . .

***

Μιά φορά, στο σπίτι του άλημονόητος διευθυντού του "Σοφία Κουσουλάκος έλεγαν διαφώρος χαικιωτηρεσιές γι' να περάση ή ώρα.

Ο Κουσουλάκος, με το ειβρωικό του πνεύμα, έχαριστήθηκε το ένα και το άλλο επερωματιχώς:

— Κι' εγώ τί είμα; τού λέει ξαναγκ ένας διηγηγός.

"Ότι φάινεται ή άλλον ά,τι δέν... φάινεται, τού απάντησε ο Κουσουλάκος.

Έτσι ήθε ή συζητήση γι' τους διηγηγούς.

— Διαφώρος, είπε τέλος ο Κουσουλάκος, είναι ένας που ήσυχάζει και εύτυξι όταν οι άλλοι μαλλώνουν! . . .

Σε μι' περιοδεία, στά 1840, τού βασιλέως "Όθωνος στά "Ελληνα κησια του Αιγαίου, οι ένηλόη ταξιδιόητα επισκεφθήκαν τήν "Ανδρο. Μεταξύ τών άλλων προκρίτων του Νομού, που έδέχθη σε άσφρασί ο πρώτος βασιλεύς της "Ελλάδος, ήταν και ο Πρόεδρος τού "Επαρχιακού Συμβουλίου "Αθανάσιος Πετράνης, από τήν Μεσαία της "Ανδρου.

"Όπως όλοι οι πρόκριτοι και οι προσετοι της "Ανδρου, φροφύσε και ο Πετράνης το ιδιαίτερο άρχοντικό ζουσοφί που φορούσαν οι κησιώτες τήν εποχή εκείνη, δηλαδή τοιαυτά, φέρσα μακρωιά και τοιαυτή, ζωομένη με σαρία.

— Από τού είθε σε; τόν ρώτησε ο "Όθων μόλις τόν είδε.

— Από τή Μεσαρία, Μεγαλειότατε, απάντησε χαμαρώνοντας κάπως γι' τόν τόπο της καταγωγής του ο Πετράνης.

"Ο "Όθων, καθώς είναι γνωστό, ήταν βαρύτερος και νόμισε ότι τού είπε από τή Μασσαλία.

— Τι λές; Από τή Μασσαλία φώναζε κατάπληκτος ο βασιλέης. Περίεργο ρόμα. Εγώ δέν είδα ποτέ μου στη Μασσαλία άνθρωπος με τέτοια ρόμια και τέτοια φέση! . . .

"Όσοι παριστάντο στη σσηνή αυτή, παρ' όλο τόν όρεφύόμενο σπόν βασιλιά σαβασμό, δέν μπόρασαν να κρατήσουνε τ'ά γέλια.

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΜΟΡΟ

Η σεμνότης πρέπει να προηφίλοση τήν καλλονή, όπως το άγκάθι το ρόδο.

— Πάρε ό,τι μπορείς και φύλαξε ό,τι έχεις.

— Ένας μορός θα βοή πάντα έναν άλλον μορότερο γι' να τόν θαμάξη.

— Ηθέλει ν' άφινίξ πόντοτε ένα παράθυρο άνο κι'όχι στην τύχη.